

๑๒ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

เรียน รองนายกรัฐมนตรี กระทรวง กรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๕๐๔/๖๒๕๓
ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๗

เดิมคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๗ และ ๒ มีนาคม ๒๕๕๗ เห็นชอบกรอบหลักเกณฑ์การจัดสรรหุ้นให้พนักงานสำหรับรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินการแปลงสภาพเป็น บริษัทมหาชน และนำหุ้นเข้าจดทะเบียนและจำหน่ายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และให้ กระทรวงการคลังในฐานะที่เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของรัฐวิสาหกิจออกระเบียบหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ เพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติงานต่อไป

กระทรวงการคลังได้เสนอเรื่อง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ มาเพื่อ คณะรัฐมนตรีพิจารณา ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๗ ลงมติเห็นชอบกรอบหลักเกณฑ์การกระจายหุ้นรัฐวิสาหกิจให้ประชาชนทั่วไป หลักเกณฑ์การจัดสรรหุ้นให้พนักงานรัฐวิสาหกิจที่เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และหลักการดูแลผลประโยชน์ของ ประเทศชาติ ประชาชน ผู้บริโภค และพนักงานรัฐวิสาหกิจ เพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานในการดำเนินการ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ ดังนี้

๑. หลักเกณฑ์การกระจายหุ้นรัฐวิสาหกิจให้กับประชาชนทั่วไป

เพื่อให้การกระจายหุ้นรัฐวิสาหกิจที่เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีความโปร่งใส เป็นธรรม และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ เป็นเจ้าของรัฐวิสาหกิจอย่างแท้จริง จึงกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเสนอขายหุ้นครั้งแรก (Initial Public Offering : IPO) ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนี้

๑.๑ ในการกระจายหุ้นจะให้ความสำคัญกับผู้ลงทุนในประเทศทั้งประชาชนทั่วไป และนักลงทุนสถาบัน

๑.๒ ไม่มีการจัดสรรหุ้นให้ผู้มีอุปการคุณ

๑.๓ ลูกค้ายของสถาบันการเงิน และบริษัทหลักทรัพย์ ให้จองหุ้นผ่านกระบวนการ สุ่มเลือก (Random) รวมกับประชาชนทั่วไป

๑.๔ การกระจายหุ้นให้ประชาชนทั่วไป จะจัดสรรผ่านกระบวนการสุ่มเลือก (Random) โดยวิธีการจัดสรรแบบขึ้นบันไดผ่านตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และให้โอกาสกับผู้จองซื้อหุ้นจำนวนน้อยเป็นสำคัญ โดยจะเปิดระยะเวลาจองให้เพียงพอ

๑.๕ รัฐบาลจะถือหุ้นข้างมากไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของทุนจดทะเบียน เพื่อคงสภาพการเป็นรัฐวิสาหกิจ สำหรับรัฐวิสาหกิจที่ประกอบกิจการด้านไฟฟ้าและน้ำประปา ภาครัฐจะยังคงถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕ ของทุนจดทะเบียน

ในทุกกรณี บุคคลใดไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือต่างประเทศจะถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ ๕ ของทุนจดทะเบียนไม่ได้ เว้นแต่กรณีที่ผู้ถือหุ้นเป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ กองทุนรวมที่จัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรีและมีวัตถุประสงค์มุ่งเน้นการลงทุนในหลักทรัพย์ของรัฐบาล หรือนิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น

และ ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง นักลงทุนต่างประเทศจะถือหุ้นรวมกันเกินกว่าร้อยละ ๒๕ ของทุนจดทะเบียนของบริษัทไม่ได้

๒. หลักเกณฑ์การจัดสรรหุ้นให้พนักงานรัฐวิสาหกิจ

เพื่อให้การจัดสรรหุ้นให้พนักงานรัฐวิสาหกิจมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น จึงให้ทบทุนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๗ เกี่ยวกับกรอบหลักเกณฑ์การจัดสรรหุ้นให้พนักงานรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินการแปลงสภาพเป็นบริษัทมหาชนและนำหุ้นเข้าจดทะเบียนและจำหน่ายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเห็นชอบการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรหุ้นให้พนักงานรัฐวิสาหกิจใหม่ เป็นดังนี้

๒.๑ ให้พนักงานได้รับผลประโยชน์ตอบแทนเป็นจำนวน ๘ เท่าของเงินเดือน ณ วันก่อนการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท (ผลประโยชน์ตอบแทนคำนวณจากผลต่างระหว่างราคาที่เสนอขายให้นักลงทุนทั่วไประหว่างราคาที่พนักงานจ่ายเงินซื้อหุ้น) และเป็นการให้ครั้งเดียวเมื่อมีการนำรัฐวิสาหกิจเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

๒.๒ ในการจัดสรรหุ้น รัฐต้องการสนับสนุนให้พนักงานรัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าของหุ้น จึงให้กำหนดทางเลือกไว้ ๒ ทางเลือก เพื่อเป็นการช่วยลดภาระทางการเงินของพนักงาน โดยทั้ง ๒ ทางเลือกพนักงานจะได้รับผลประโยชน์ตอบแทนเป็นจำนวนเท่ากัน

ทางเลือกที่ ๑ พนักงานจ่ายเงินซื้อหุ้นในราคาตามมูลค่าที่ตราไว้ (PAR) โดยกระทรวงการคลังจะหาแหล่งเงินกู้ซึ่งให้สินเชื่อในอัตราดอกเบี้ยผ่อนปรน

ทางเลือกที่ ๒ พนักงานไม่ต้องจ่ายเงินซื้อหุ้น โดยรัฐวิสาหกิจจ่ายแทนในราคาตามมูลค่าที่ตราไว้ (PAR) ซึ่งพนักงานจะได้รับหุ้นในจำนวนที่น้อยกว่าทางเลือกที่ ๑

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งเป็นผู้พิจารณาจัดสรรหุ้นให้พนักงาน ตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๒.๑ และ ๒.๒ โดยให้กำหนดระยะเวลาขั้นต่ำที่พนักงานต้องถือครองหุ้นไว้ด้วย

๒.๓ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ จะได้รับการจัดสรรหุ้นจำนวนหนึ่งในราคาที่เสนอขายให้กับนักลงทุนทั่วไป

๓. หลักการดูแลผลประโยชน์ของประเทศชาติ ประชาชน ผู้บริโภค และพนักงานรัฐวิสาหกิจ

กำหนดหลักการดูแลผลประโยชน์ของประเทศชาติ ประชาชน ผู้บริโภค และพนักงานรัฐวิสาหกิจ เพื่อยึดถือเป็นกรอบในการดำเนินการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจให้เกิดประโยชน์สูงสุดดังนี้

๓.๑ หลักการดูแลผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน

๓.๑.๑ รักษาสาธารณสมบัติและทรัพย์สินของชาติไม่ให้ตกอยู่ในการครอบครองของบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาใช้ ซึ่งคณะรัฐมนตรีจะอนุมัติให้ทรัพย์สินที่ได้มาโดยใช้อำนาจรัฐไปเป็นของกระทรวงการคลังหรือเป็นของบริษัทก็ได้ตามความจำเป็นแล้วแต่กรณี ส่วนสิทธิในการใช้ที่ราชพัสดุหรือสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่รัฐวิสาหกิจเคยมีอยู่ ให้บริษัทยังคงใช้ต่อไปได้ตามเงื่อนไขเดิม แต่ต้องจ่ายค่าตอบแทนเป็นรายได้แผ่นดินตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

๓.๑.๒ ให้ประชาชนชาวไทยมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของรัฐวิสาหกิจอย่างแท้จริง โดยเน้นจัดสรรหุ้นให้ผู้ถือหุ้นรายย่อยก่อน และจะไม่มีการจัดสรรในลักษณะที่ให้สิทธิพิเศษแก่บุคคลกลุ่มหนึ่งกลุ่มใด

๓.๑.๓ ป้องกันมิให้บุคคลรายใดรายหนึ่งเข้ามาครอบงำกิจการของรัฐวิสาหกิจ โดยจะดำเนินการให้มีการจำกัดสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ลงทุนแต่ละรายไม่เกินร้อยละ ๕ ของทุนจดทะเบียน และในกรณีที่เป็นนักลงทุนต่างประเทศจะถือหุ้นรวมกันได้ไม่เกินร้อยละ ๒๕ ของทุนจดทะเบียน

๓.๑.๔ มีกลไกกำกับดูแลการใช้อำนาจผูกขาดอย่างเป็นระบบ เพื่อไม่ให้รัฐวิสาหกิจที่แปลงสภาพใช้อำนาจผูกขาดโดยไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภคและผู้ประกอบการรายอื่น

๓.๑.๕ สร้างวินัยทางการเงินให้กับรัฐวิสาหกิจและสร้างความเสมอภาคในการประกอบธุรกิจ โดยรัฐจะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการค้าประกันเงินกู้ของรัฐวิสาหกิจ

๓.๒ หลักการดูแลผลประโยชน์ของผู้บริโภค

๓.๒.๑ มีกลไกกำกับดูแลการใช้อำนาจผูกขาดอย่างเป็นระบบ เพื่อไม่ให้รัฐวิสาหกิจที่แปลงสภาพใช้อำนาจผูกขาดโดยไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค

๓.๒.๒ คงสถานะความเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ รัฐจะถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจที่แปลงสภาพไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ ของทุนจดทะเบียน เพื่อสร้างความมั่นใจว่ารัฐวิสาหกิจจะดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนทั่วไป สำหรับรัฐวิสาหกิจที่ประกอบกิจการด้านไฟฟ้าและน้ำประปา รัฐจะยังคงถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕ ของทุนจดทะเบียน ทั้งนี้ ไม่รวมถึงรัฐวิสาหกิจที่รัฐไม่จำเป็นต้องดำเนินการเนื่องจากมีภาคเอกชนดำเนินการได้ดีอยู่แล้ว

๓.๓ หลักการดูแลผลประโยชน์ของพนักงาน

๓.๓.๑ สร้างความมั่นคงและรักษาสหิทธิประโยชน์ของพนักงาน โดยพนักงานจะได้รับสิทธิประโยชน์ไม่น้อยกว่าเดิม นับอายุงานต่อเนื่อง และไม่ปลดพนักงาน

๓.๓.๒ จัดสรรหุ้นให้พนักงานมีส่วนเป็นเจ้าของ พนักงานจะได้รับการจัดสรรหุ้นในราคาพิเศษ เพื่อตอบแทนความร่วมมือที่พนักงานได้ร่วมกันสร้างองค์กร

จึงเรียนยืนยันมา / จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรัชย์ ภูประเสริฐ)

รองเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

12 เส.ย. 2547

สำนักบริหารการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๕๐๐๐ ต่อ ๓๒๕

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๕๐๖๔

nat47_3_78(ว)

รอง ส.ค.ร.
ผ.ช. ส.ค.ร.
ผ.อ. ส.บ.ป.
ผ.อ. ส.ว.ค.
จ.ว.ค. 8
จ.ว.ค.
ผู้พิมพ์